

ҚҚС салбий фарқ суммасини ўрнини
қоплаш тартиби.

ҚҚС қандай ишлайди?

Масалан, корхона табуреткани ишлаб чиқаради ва сотади:

Сотиш нархи = 100 минг сўм (ҚҚСсиз). Сотиб олувчига эса бу табуретка 100 минг сўм + 15 минг сўм (15 % ҚҚС) = 115 минг сўмга айланади

Лекин, корхона мазкур табуреткани ишлаб чиқариш учун тахта, лак ва михдан фойдаланган

+

+

=

(50 минг с + 7,5 минг с)

(15 минг с + 2,25 минг с)

(5 минг с + 0,75 минг с)

=

70 минг с + 10,5 минг с

Иш хаки ва бошқа харажатларни ҳисобга олмаган ҳолда бир табуреткани таннархи

Энди бюджетга тўланадиган ҚҚС суммасини аниқлаймиз:

ҚҚС бюджетга тўланадиган = 15 м.с. – 10,5 м.с. = 4,5 минг сўм

4410		6410	
10,5 м с	10,5 м с	10,5 м с	15 м с
		4,5 м с	

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 14 августдаги 489-сонли “Қарори қўшилган қиймат солиғи ҳамда чет эл юридик шахслари билан боғлиқ солиқ маъмурчилигини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори

4-та низом тасдиқланди:

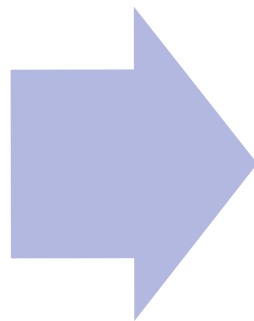
1. Қўшилган қиймат солиғи суммаси ўрнини қоплаш тартиби тўғрисидаги низом
2. Ҳисобварақ-фактураларнинг шакллари ҳамда уларни тўлдириш, тақдим этиш ва қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низом
3. Қўшилган қиймат солиғи базасини товарларнинг (хизматларнинг) бозор қийматидан келиб чиқиб аниқлаш тартиби тўғрисидаги низом
4. Товарларга (хизматларга) ҳақ тўлаш бўйича мажбурият умид қилиб бўлмайдиган қарздорлик деб эътироф этилганда ва уни ҳисобдан чиқариш лозим бўлган ҳолларда қўшилган қиймат солиғи базасига тузатиш киритиш тартиби тўғрисидаги низом

Умумий маълумот

Қандай сумма қайтарилади:

- 1) Ортиқча тўланган солиқ суммаси
- 2) Ҳисобга олинган суммани оборотга ҳисобланган суммадан ошган қисми
- 3) 0% - ставка қўллаш натижасида ҳосил бўлган сумма

274-модда:

ҚҚСни қайтариш тартиби:

Умумий тартиб – ариза топширилган кундан биноан **30 кун** давомида камерал назорати ўтказилади

Тезлаштирилган тартиб – **7 кун** ичида

I. Ортиқча тўланган солиқ суммаси

Қандай ташкил топади?

1. Ҳисобот бўйича тўланиши лозим бўлган сумма – 10 млн. сўм, тўланди – 13 млн. сўм.

Қайтарилиши мумкин бўлган сумма: $13 \text{ млн. сўм} - 10 \text{ млн. сўм} = 3 \text{ млн. сўм}$.

2. **Январь** ойида ҳисобот бўйича тўланиши лозим бўлган сумма – 10 млн. сўм, тўланди – 10 млн. сўм.

Февраль ойида ҳисобот бўйича тўланиши лозим бўлган сумма – 8 млн. сўм, тўланди – 8 млн. сўм.

Март ойида ҳисобот бўйича тўланиши лозим бўлган сумма – (- 5 млн. сўм), тўланди – 0 млн. сўм.

Қайтарилиши мумкин бўлган сумма: $(10 \text{ млн. сўм} + 8 \text{ млн. сўм} - 5 \text{ млн. сўм}) - (10 \text{ млн. сўм} + 8 \text{ млн. сўм}) = 5 \text{ млн. сўм}$.

Ортиқча тўланган солиқ суммаси қандай қайтарилади ?

Ортиқча тўланган солиқ суммаси солиқ тўловчининг аризасига кўра солиқ тўловчига тўлиқ ёки қисман қайтарилади (СК 103-модда, 3-қисм) агарда:

- ҚҚС пеняси бўйича қарз бўлмаса;
- Бошқа солиқлар ва уларнинг пенялари бўйича қарз бўлмаса;
- Солиққа оид ҳуқуқбузарликлар учун жарималар бўйича қарз бўлмаса.

Ортиқча тўланган солиқ суммаси (юқоридаги қарзлар бўлмаса), солиқ тўловчига унинг ёзма аризасига биноан солиқ органи томонидан бундай ариза олинган кундан эътиборан ўн беш кун ичида қайтарилиши лозим.

Тахта

Импорт қилинган Тахта

ТН коди – 4407 10
150 ТИФО
Ҳажми – 1000 куб. м
Режим – ИМ-40
“растаможка”

Етказиб бериш шартлари

Инкотермс – СІР
Нархи – \$150 - 1 м3
учун
Партия қиймати –
\$150 000

Божхона қиймати - \$ 300 белгиланди.
Божхонада тўланган ҚҚС суммаси –
 $\$300\,000 * 10\,000\text{ сўм} = 3\,000\,000\,000\text{ сўм}$.

Ҳисобланган ҚҚС:
 $3\,000\,000\,000 * 12\% = 360\,000\,000\text{ сўм}$

Корхона ушбу тахтадан ишлаб
чиқарилган мебелни 2 000 000 000
сўмга реализация қилди

Ҳисобланган ҚҚС:
 $2\,000\,000\,000 * 12\% = 240\,000\,000\text{ сўм}$

Бюджетга ҳисобланган ҚҚС:

$240\,000\,000 - 360\,000\,000 = -120\,000\,000\text{ сўм}$

Ушбу сумма Вазирлар Маҳкамасининг 489-сонли қарори билан тасдиқланган Низомга мувофиқ 1-ой муддат ичида ўтказилган камерал назорати натижаларига кўра қайтарилади

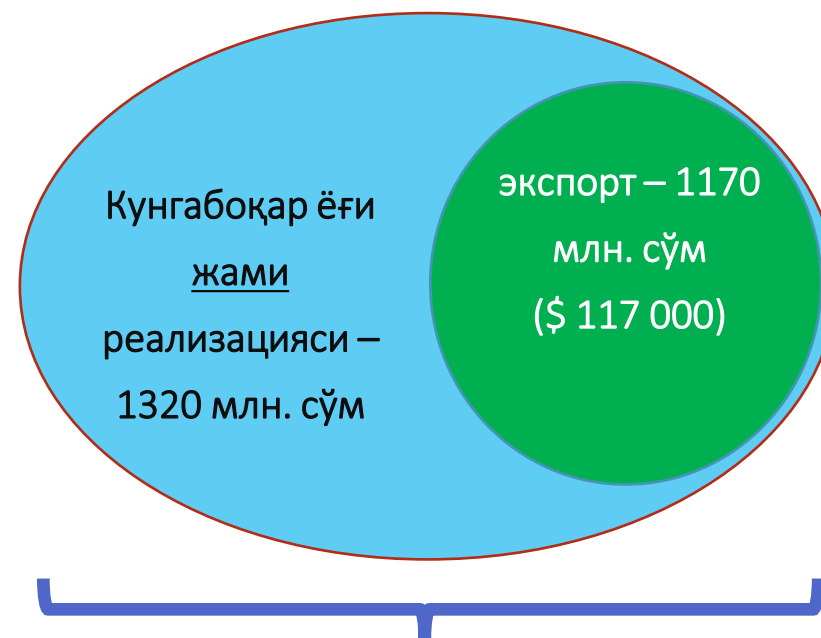
«ПЛАТОНА» МЧЖ

Кунгабоқар ёғини
ишлаб чиқариш

2020 йил январь ойидаги корхона
реализацияси

Жами Корхона реализацияси – 1320 млн. сўм

Корхона ҳаражатлари

«ПЛАТОНА» МЧЖ

Кунгабоқар пистаси:

720 млн. сўм,
(шундан ҚҚС –
77,1 млн сўм)

Электроэнергия

132 млн. сўм,
(шундан ҚҚС –
14,1 млн сўм)

Телефон, интернет

26,2 млн. сўм,
(шундан ҚҚС –
2,8 млн сўм)

Цех арендаси

78,6 млн. сўм,
(шундан ҚҚС –
8,4 млн сўм)

“Платона” МЧЖнинг 2020 йил январ ойидаги молиявий-хўжалик кўрсаткичлари

<u>Оборотлар</u>	<u>Харажатлар</u>
Корхонанинг соф тушуми – 1 320 млн. сўм <u>Шундан:</u> 1) Ички бозор реализацияси – 150 млн. сўм 2) Кунгабоқар ёғи экспорти – 1 170 млн. сўм (ёғи \$ 117 000, келиб тушган валюта - \$ 100 000)	1) Кунгабоқар пистаси - 720 млн. сўм (шундан ҚҚС – 77,1 млн. сўм) 2) Электр энергияси – 132 млн. сўм (шундан ҚҚС – 14,1 млн. сўм) 3) Телефон, интернет – 26,2 млн. сўм (шундан ҚҚС – 2,8 млн. сўм) 4) Дори дармон омбори арендаси – 78,6 млн. сўм (шундан ҚҚС – 8,4 млн. сўм) Жами ҳаражатлар - 956,8 млн. сўм, шундан ҚҚС – 102,4 млн. сўм

Бюджетга тўланиладиган ҚҚС суммасини ҳисоблаб чиқариш формуласи:

ҚҚС (бюджетга тўланадиган) = ҚҚС (айланмага ҳисобланган) – ҚҚС (ҳисобга олинган)

Реализация айланмаси	Ҳисобланган ҚҚС суммаси
Ички бозорга кунгабоқар ёғи реализацияси – 150 млн. с	150*12% = 18 млн. сўм
Экспортга кунгабоқар ёғи реализацияси – 1 170 млн. с	1 170 – 0% = 0 сўм
Жами:	18 млн. сўм

Мутаносиб ва алоҳида
алоҳида усуллар
(биз мисолимизда
мутаносиб усулдан
фойдаланамиз)

Ҳисобга олинадиган ҚҚС суммасини аниқлаш (мутаносиб усул)

Айланмалар улушини аниқлаймиз

$$1) 1\,170 / 1\,320 = 88,63 \%$$

$$2) 150 / 1\,320 = 11,37 \%$$

Оборотлар номи	Сўмда	Улуши
Жами	1 320,0	100%
Ички бозор	1170,0	88,63%
Экспорт	150,0	11,37%

Келиб тушган валюта улушини аниқлаймиз

$$\text{\$ } 100\,000 / \text{\$ } 117\,000 = 85,47 \%$$

Улушлар бўйича “кирим бўлган” ҚҚСни тақсимлаймиз

Оборотлар номи	Сўмда	Улуши
Ички бозор	150,0	11,37%
Экспорт	1 170,0	88,63%

→ $1) 102,4 * 11,37 \% = 11,64 \text{ млн. сўм}$

→ $2) 102,4 * 88,63 \% = 90,76 \text{ млн. сўм}$

Шунингдек, СКнинг 266-моддасининг иккинчи қисмига мувофиқ экспорт обороти бўйича ҳисобга олинган ҚҚС суммасини келиб тушган валюта улушига коррективровка қиламиз

$$90,76 * 85,47 \% = 77,57 \text{ млн. сўм}$$

Мутаносиб усул орқали аниқланган ҳисобга олинадиган

ҚҚС суммаси:

$$11,64 + 77,57 = 89,21 \text{ млн. сўм}$$

Бюджетга тўланадиган ҚҚС суммаси:

$$18 - 89,21 = - 71,21 \text{ млн. сўм}$$

Шундан

15 % оборотга нисбатан

$$18 - 11,64 = 6,36$$

0 % оборотга нисбатан

$$0 - 77,57 = - 77,57$$

Демак, қоплаш учун ҚҚС суммаси

$$6,36 - 77,57 = - 71,21 \text{ млн. сўм}$$

Солиқ органига ариза бериш

Қопланишга лозим
бўлган ҚҚС суммаси
- 71,21 млн. сум

Солиқ тўловчи

Ариза

Солиқ органи
(ДСБ ёки МРИ)

Интерактив хизматни аниқлаш

@biznes_klini

Бозорлар томонидан олинган даромадлар бўйича ҳисоботи (410)	ЮШлар томонидан даъво аризасини судга юбориш	ЮШ онлайн-НКМ ва виртуал касса маълумотлари	Жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи ва ягона	Давлат божи ва автотранспорт йиғими бўйича солиқ ҳисоботи (112)	Қатъий белгиланган солиқ бўйича солиқ ҳисоботи (фаолиятнинг айрим	Молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот (Сугурта) (201)
Ходимлар сони ва меҳнатга ҳақ тўлаш фонди тўғрисидаги маълумотнома-ҳисоб-	Молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот (Умумий) (200)	Ягона ижтимоий тўлов ва фуқароларнинг бюджетдан ташқари	Солиқ имтиёзларини қўллаш асослари тўғрисида маълумотлар (400)	Товарларнинг айрим турлари билан чакана савдо қилиш ва айрим турдаги	Қўшимча фойда солиғи бўйича солиқ ҳисоботлари (110)	Давлат мақсадли жамғармаларига мажбурий ажратмалар ҳисоб-
Бюджетдан ташқари пенсия жамғармаси маблағларидан нафақа ва	Товарларнинг ўзи ишлаб чиқарган маҳсулот тоифасига мансублигини	Тўқимачилик ва тикув-трикотаж соҳасида ноозиқ-овқат истеъмол	ЮШ ҳисоб маълумотларни ўзгартириш	ҚҚСнинг ўрни қопланиши лозим бўлган суммасини қайтариш	Қўчма савдони бошлаш тўғрисида электрон хабарномаларни	Корхона филиаллари рўйхатини шакллантириш
Карантин даврида солиқларни кечиктириб тўлашга хабарнома юбориш	Ягона солиқ тўловини тўловчи юридик шахсларнинг қўшилган қиймат	Шартномаларни рўйхатга олиш	Корхона комиссиянерлари рўйхатини шакллантириш	Корпоратив карталари орқали амалга оширган харид чекларини	ЮШ ҳисобга олиш маълумотлари	Аудиторлик хулосаларни юбориш
ЮШ мурожаатларни кўриб чиқиш ҳолати	Чет элда очилган ҳисоб рақамлардаги маблағлар ҳаракати бўйича ахборот (417)	ЮШ НКМларни рўйхатдан ўтказиш	ЮШ солиқ мажбуриятини бажарилиши	ЮШларнинг солиқ қарзи мавжуд эмаслиги тўғрисида маълумотнома	Контрагент ҳақида маълумот	

Аризани тўлдириш тартиби

@biznes_klinika

Қўшилган қиймат солиғининг ўрни қопланиши лозим бўлган суммасини солиқ тўловчининг банк ҳисобварағига қайтариш тўғрисидаги АРИЗА

Ариза тақдим этилаётган солиқ органи	Тошкент шаҳар ДСБ	
Аризачи тўғрисида маълумот	СП	
СТИР		ИФУТ
Давлат рўйхатидан ўтказиш рақами	2,175	05.02.2013
Манзил	,ЗОХИДОН,Д.З-А,	
Раҳбар	XXX	
Бош бухгалтер	VICH	
ҚҚС гувоҳномаси рақам	663	

ҚҚС суммасини қайтариб бериш учун материалларни кўриб чиқишлигини сўрайди

Банкдаги ҳисоб рақам		
ҚҚСни қайтарадиган ҳудуд	Тошкент шаҳар Яшнобод тумани (1-Қўшилган қиймат солиғи)	
Ариза тақдим этилган давр	Дан	Гача
Суммаси		Ортиқча тўлов: 350 778 333.01
Қоплаш тартиби	Тезлаштирилган тартиб	
Тартибнинг тоифаси	Экспорт ва унга тенглаштирилган операц	
☒ "Ноль" даражали ставка қўллаш натижасида ҳосил бўлган салбий фарқ		☐ Белгиланган ставка қўллаш натижасида ҳосил бўлган салбий фарқ

Аризага илова қилинадиган ҳужжатлар

Файлни танланг

Шаблонни юкланг(4,5,6,7 иловалар)

Файлни танланг

(Банк кафолати, Гаров шартномаси, Банк кўчирма нусхаси)

Жўнатиш

Солиқ органи томонидан аризани кўриб чиқиш тартиби

Солиқ тўловчисининг
аризаси келиб тушди

Солиқ органи
(ДСБ ёки МРИ)

Умумий тартиб

Тезлаштирилган
тартиб

Камерал солиқ назорати натижаларига
кўра солиқ суммаси
30 кун ичида қопланади.

- Йирик солиқ тўловчилар;
- Дипломатик ваколатхоналар;
- Банк гараниясига эга солиқ тўловчилар;
- экспортерлар;
- Солиқ мониторинги иштирокчилари;
- Маҳсулот тақсимотига оид битимлар иштирокчилари.

Қоплаш муддати 7 кун.

**Солиқ органи
(ДСБ ёки МРИ)**

**Қоплашга ҳулоса
(-71,21 млн. сум)**

Ғазначилик

**Тўлов амалга
оширилди**

Солиқ тўловчи

**Солиқ суммасини қоплашни рад этишни (тўлиқ ёки қисман)
ўз ичига олган қарор қуйидаги ҳолатларда қабул қилинади:**

- солиқ суммасини ҳисобга олиш ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлмаганда;
- товарлар (хизматлар) харид қилинишида ҳисобварақ-фактуралар электрон ҳисобварақ-фактураларнинг ахборот тизимида расмийлаштирилмаганда;
- солиқ тўловчи томонидан реализация қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактураларни расмийлаштириш тўлиқ электрон ҳисобварақ-фактураларнинг ахборот тизими орқали амалга оширилмаганлиги аниқланганда;
- ҳуқуқни суиистеъмол қилиш, қалбаки ёки кўзбўямачилик учун битимлар тузиш (операциялар амалга ошириш) орқали солиқни тўламаслик ёки тўлиқ тўламаслик фактлари аниқланганда;
- битимлар (операциялар) ҳақиқий эмас ва тадбиркорлик фаолияти доирасида даромад олишга қаратилмаган ёки (ва) иқтисодий жиҳатдан ўзини оқламаган деб топилганда;
- солиқ тўловчи томонидан сўралган ҳужжатлар тақдим этилмаган ёки сохта ҳужжатлар тақдим этилганда, шунингдек, ҳудудни, ишлаб чиқариш, омборхона, шу жумладан, солиқ тўловчи даромад олиш учун фойдаланадиган ёки солиқ солиш объектларини сақлаш билан боғлиқ жойларни кўздан кечиришга, сайёр солиқ текширувини ўтказишга тўсқинлик қилинганда.

Эътиборингиз учун рахмат!